

SAMENWERKING IN DE PRAKTIJK

Veel praktische zaken moeten nog geregeld worden. De samenwerkingsconstructie zal blijven beschikken over twee filialen, een in Ittervoort en een in Soest. Johan: "We willen met de twee bedrijven de veelkleurigheid overeind houden. Dat effect van één en één is drie, dat willen we houden." Beide filialen krijgen een manager aan het hoofd, Ralf Jochems in Ittervoort en Jos Elbertse in Soest. Van de twee huidige bedrijfsleiders zal Hans Elbertse op termijn een stap terug doen. Het is nog te vroeg om na te denken over een eventuele naamsverandering.

Inmiddels wordt er al wel wat samenwerkt. Johan: "We bespreken voor de toekomst natuurlijk offertes en komende opdrachten. Dat zijn leuke gesprekken: 'oh, heb jij dat zus gedaan? Wij doen dat altijd zo, want met zus, daar hebben we niet zulke goede ervaringen mee'."

Jos: "Onlangs heb ik samen met Johan de technische staat van een orgel opgenomen. Dat was wel erg leuk om te doen, omdat je natuurlijk wel benieuwd bent of je dan ook allebei hetzelfde ziet."

Onlangs zijn collega's van Elbertse en Verschueren gezamenlijk opgetrokken bij de overplaatsing van het Weidtmann-orgel van de Lutherse Kerk in Hilversum naar de Johanneskerk in Laren. "Nee", zegt Jos lachend, "geen vlaai helaas." De sfeer was desalniettemin heel goed: "Dat orgel heeft ook een stemming die ik nog niet eerder was tegengekomen, naar Chaumont, en daar leer je op zo'n moment toch meteen al van."

Johan: "Als je niet nadenkt over de vraag wie er over 20 jaar orgels kunnen restaureren, dan ben je straks gewoon te laat. Je moet nadenken over de vraag hoe we over een langere tijdsperiode dingen willen gaan aanpakken en je moet positief zijn."

Zie ook het volgende artikel over de herbouw van het orgel in de Westerkerk van Enkhuizen.

Bouw nieuw orgel Westerkerk Enkhuizen begonnen

Verschueren Orgelbouw bv uit Ittervoort is begonnen met de eerste fase van de bouw van een nieuw orgel in de Niehoff/Schalcken-orgelkas uit 1549 in de Westerkerk van Enkhuizen. Op 11 december 2020 ging een publieksactie van start om gelden voor de volgende fasen van het project bijeen te krijgen.

In de unieke orgelkas uit de renaissance in de Westerkerk, één van de mooiste van ons land, verrees ruim vier-en-halve eeuw geleden een orgel dat ook een top-instrument geweest moet zijn. Verschillende ingrijpende verbouwingen en vernieuwingen door de eeuwen heen hebben dat orgel niet altijd goed gedaan en na de restauratie van de orgelkas, die eind 2010 door Flentrop Orgelbouw uit Zaandam werd voltooid, bleef de kas op de historische frontpijpen na leeg.

NIEUW ORGEL IN HISTORISCHE KAS
Stichting de Westerkerk heeft het initiatief genomen hier opnieuw een luisterrijk orgel te laten verrijzen in de historische kas. Een bijzonder orgel, dat traditie en vernieuwing verenigt en past bij de pracht van de orgelkas. Na een prijsvraag is de opdracht voor de bouw verstrekt aan Verschueren Orgelbouw, zoals *De Orgelvriend* in het juni-nummer van 2019 al berichtte. Theo Jellema treedt op als adviseur voor het project.

Het instrument zal verdeeld over drie klavieren en vrij pedaal 35 registers tellen. Bijzonder is dat een aantal registers historisch pijpwerk

De historische orgelkas met frontpijpen in de Westerkerk te Enkhuizen.

van waarschijnlijk Duyschot van diverse herkomst zal gaan bevatten. Het betreft de stemmen Quintadeen 8', Holpijp 8', Roerfluit 4', Octaaf 2' en Roergedekt 8'. Dit pijpwerk sluit goed aan bij de 111 gaaf overgeleverde en in 2010 eveneens gerestaureerde frontpijpen van Duyschot uit 1683.

EERSTE FASE

In de nu onderhanden eerste fase realiseert Verschueren het bovenwerk, de windvoorziening, klaviatuur en de benodigde mechaniek. In 2021, als het 400 jaar geleden is dat Jan Pieterszoon Sweelinck Enkhuizen bezocht en we ook zijn sterfdag (16 oktober) gedenken, zal de eerste fase van het project voltooid zijn en kan iedereen de eerste klanken van het orgel beluisteren. Het gevormde orgelfonds is voor deze fase toereikend.

Gert Eijkelboom

Enkhuizen, Westerkerk
Bouwer: Verschuieren Orgelbouw, 2021

Rugpositief (CDE-d³)

Prestant	8'
Quintadeen	8'
Octaaf	4'
Roerfluit	4'
Octaaf	2'
Sifflet	1½'
Mixtuur	III-IV
Sesquialter	II
Kromhoorn	8'

Hoofdwerk (C-d³)

Prestant	16'
Octaaf	8'
Holpijp	8'
Octaaf	4'
Superoctaaf	2'
Ruispijp	II-IV
Mixtuur ***	III-IV
Scherp	III

Bovenwerk (C-d³)

Prestant	8'
Roerfluit	8'
Viola de Gamba	8'
Octaaf *	4'
Open fluit	4'
Nasard	2½'
Gemshoorn	2'
Sifflet	1'
Mixtuur	IV
Cornet	IV
Trompet *	8'
Vox Humana	8'

Pedaal (C-d¹)

Subbas **	16'
Octaaf **	8'
Roerquint	5½'
Octaaf *	4'
Bastrompet	16'
Trompet *	8'

* wisselsleep

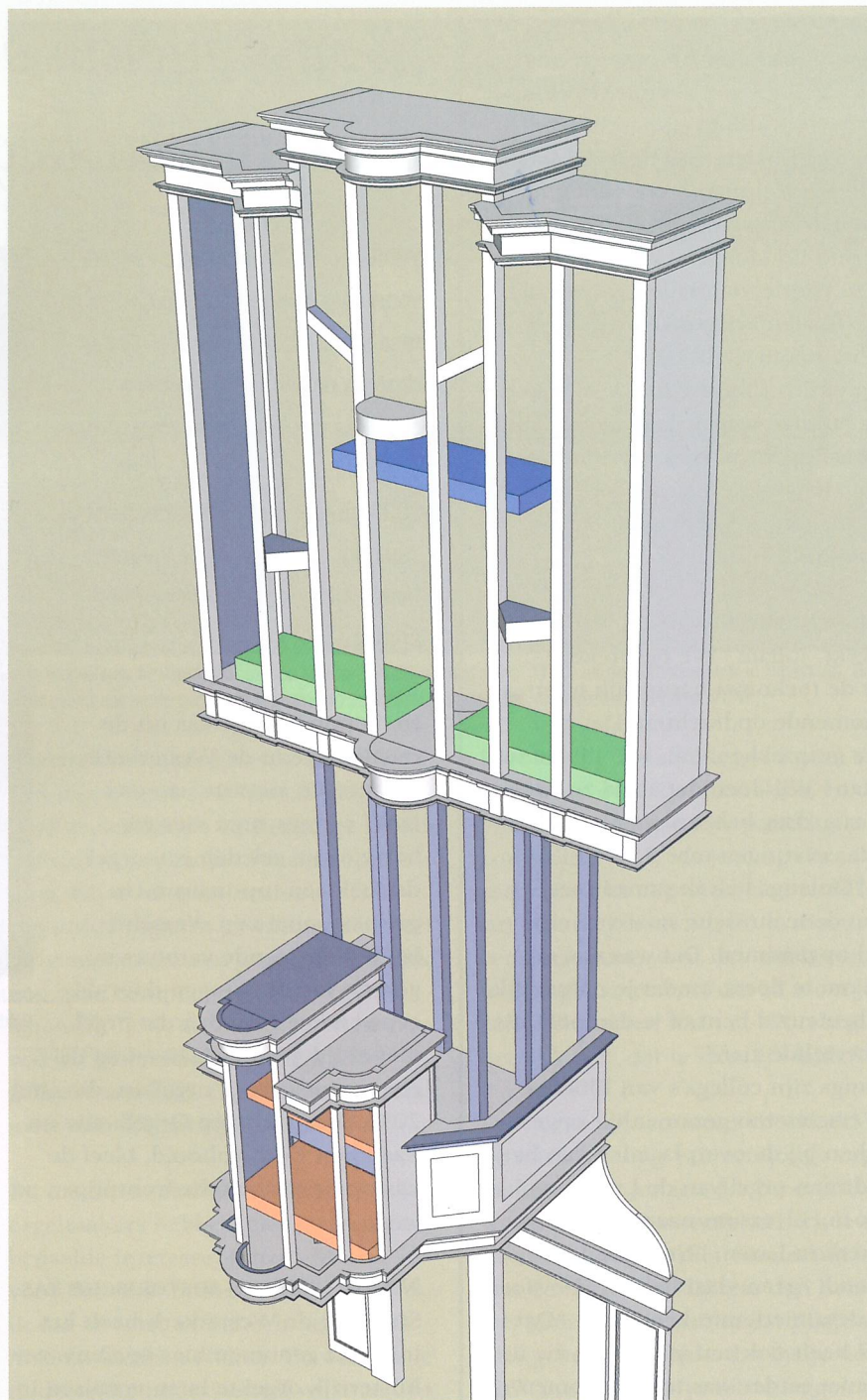
** (gedeeltelijke) transmissie

*** registreerbaar tertskoor (tweede positie register-trekker)

Nevenregisters

Koppel Ped - HW
Koppel Ped - BW
Koppel Ped - RP
Koppel HW - BW
Koppel HW - RP

Tremulant BW
Nachtegaal

De toekomstige ladenindeling. Het rugwerk (roze) heeft een onder- en een bovenlade, de windladen voor hoofdwerk en pedaal zijn gecombineerd (groen ingekleurd). Op de bovenwerklade (blauw) staan ook twee registers die m.b.v. wisselsleepen in het pedaal bespeelbaar zijn.

Tekening: Verschuieren Orgelbouw

WERVINGSACTIE EN VOORTGANG

Voor de realisatie van de volgende fase(n) is nog veel geld nodig. Om dat bijeen te krijgen is op 11 december 2020 een wervingsactie van start gegaan, waarbij de gevers een of meer pijpen kunnen sponsoren via de web-

site van de Westerkerk (westerkerkenkhuizen.nl).

In het comité van aanbeveling hebben klinkende namen zitting: Jan Anthonie Bruijn (voorzitter Eerste Kamer der Staten-Generaal), S.N. Groot (zaadveredelaar, winnaar World Food Price 2019),

Ton Koopman (organist, klavecijnist, dirigent en onderzoeker) en E.A. van Zuijlen (burgemeester van Enkhuizen). Op de website is de voortgang van de sponsoractie en de bouw van het orgel te volgen met nieuwsberichten en video's.

[Gert Eijkelboom]

